
	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul	REV 0.0	Pàg. 1/19

**PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA DEL
MÒDUL**
Formació i Orientació Laboral (FOL M07)

CICLE FORMATIU GRAU SUPERIOR
Tècnic Superior en Sistemes Electrotècnics
i Automatitzats
(ELE 31)

CURS 2019-2020

Professora
Anna Riba Pont

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 2/19

1. REFERÈNCIA DEL TÍTOL PROFESSIONAL DEL QUAL EN FORMA PART

El present document és la programació didàctica del mòdul de Formació i Orientació Laboral (FOL), amb *Codi: 0527*, que s'imparteix al cicle formatiu de grau superior en sistemes electrotècnics i automatitzats, el qual forma part de la família professional d'Electricitat i Electrònica.

La normativa que el regula és:

- El *Real Decret 1127/2010, de 10 de setembre, pel que s'estableix el títol de Tècnic/a Superior en Sistemes Electrotècnics i Automatitzats* i es fixen els seus ensenyaments mínims.
- L'*Ordre EDU/2890/2010, de 2 de novembre, que estableix el seu currículum*.

Ambdues normes configuren el mòdul de FOL com a mòdul transversal que ha de ser impartit per professorat del cos d'Ensenyament Secundari de l'especialitat de Formació i Orientació Laboral.

A partir d'aquesta normativa, s'elabora la programació segons les capacitats terminals establertes, l'adquisició de les quals és indispensable per obtenir la titulació.

El mòdul de Formació i Orientació Laboral persegueix proporcionar a l'alumne/a:

- L'adquisició dels coneixements i les habilitats necessaris per treballar en condicions de seguretat i prevenir els possibles riscos derivats de les situacions de treball.
- El coneixement de la legislació laboral bàsica i els drets i les obligacions relacionats amb les relacions laborals.
- La formació necessària per comprendre l'organització i les característiques del sector corresponent, com també els mecanismes d'inserció professional.

D'acord amb la nova normativa: **Disposició adicional tercera, apartat 3 del RD 177/2008**, la formació impartida en el mòdul de FOL *capacita per portar a terme responsabilitats professionals equivalents a les que dona el nivell bàsic de prevenció en riscos laborals regulat en el Reglament de Serveis de Prevenció (RD 39/1997 de 17 de gener) sempre que tingui, al menys, 45 hores lectives*.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 3/19

2. ANÀLISI DELS ELEMENTS CURRICULARS (MÒDUL) EN RELACIÓ ALS ELEMENTS PRODUCTIUS (UNITAT DE COMPETÈNCIA)

Els Reials Decrets del títol i del currículum corresponents a aquests estudis no estableixen per a aquest mòdul transversal les realitzacions professionals, els criteris de realització ni el domini professional degut a que aquesta matèria no és específica del cicle formatiu. Per tant, no és aplicable el quadre comparatiu proposat en el model de programació didàctica de formació professional.

L'anàlisi de les capacitats terminals o resultats d'aprenentatge, els criteris d'avaluació i els continguts ja es tracte en els pròxims apartats 4, 7 i 6.

3. ANÀLISI DE LES NECESSITATS PROFESSIONALS DE L'ENTORN PRODUCTIU

El teixit econòmic i social i els agents socials tenen una vinculació directa amb el cicles de formació professional específica. En primer lloc perquè una part de la formació s'ha de desenvolupar en un centre de treball, i, en segon lloc, perquè s'ha de procurar la inserció de l'alumnat. Per tant, s'ha de respondre d'una manera global a les capacitats personals i professionals que es demanen en l'àmbit econòmic i social del centre educatiu.

Per tant cal concretar el camp professional real; sectors, subsectors i la tipologia d'empreses i organitzacions on té incidència aquest Cicle Formatiu.

Tanmateix en el cas de Menorca, donada la seva dimensió territorial i humana, el professorat que hi resideix i que, en alguns casos, han fet feina al sector, coneix de primera mà la realitat del sector industrial i de serveis. També s'hi obtenen dades a través del seguiment del mòdul d'FCT, amb les visites professionals que es realitza amb els alumnes i en definitiva amb el contacte directe amb el sector tècnic quan es fan peticions o compres de material, equips de presa de mostres, dispositius de mesura i equips de protecció individual.

Per tant, la dimensió del sector a Menorca no fan necessària una anàlisi exhaustiva de l'entorn productiu. Això no obstant, el Departament es preocuparà per implementar una base de dades amb:

- Enumeració de les empreses i les organitzacions que ocupen professionals relacionats amb el títol professional.
- Recerca de les dades d'ocupació.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 4/19

- Estudi del perfil que es demana en les ofertes de treball i dels aspectes de formació que han d'haver assolit.

Des del punt de vista dels requeriments de formació demandats per les empreses, aquestes precisen, a més, de professionals formats en les noves tecnologies, per dur a terme una bona gestió informatitzada, i amb un domini de diverses llengües, per poder informar i formar als treballadors el millor possible. També un requisit primordial per l'empresa el constitueix la valoració que de la maduresa personal i professional de l'alumnat fan els professors i professores del Departament.

A títol d'exemple i especialment amb fins d'orientació professional, s'enumeren a continuació un conjunt d'ocupacions o llocs de treball que podrien ser ocupats adquirint la competència professional definida en el perfil del títol:

- Tècnic en projectes electrotècnics.
- Projectista electrotècnic.
- Projectista d'instal·lacions d'electrificació en baixa tensió per a habitatges i edificis.
- Projectista d'instal·lacions d'electrificació en baixa tensió per a locals especials.
- Projectista d'instal·lacions d'enllumenat exterior.
- Projectista de línies elèctriques de distribució d'energia elèctrica en mitja tensió i centres de transformació.
- Projectista en instal·lacions d'antenes i de telefonia per a habitatges i edificis.
- Coordinador tècnic d'instal·lacions electrotècniques de baixa tensió per als edificis.
- Tècnic de supervisió, verificació i control d'equips i instal·lacions electrotècniques i automatitzades.
- Tècnic supervisor d'instal·lacions d'enllumenat exterior.
- Capatàs d'obres en instal·lacions electrotècniques.
- Cap d'equip d'instal·ladors de baixa tensió per a edificis.
- Coordinador tècnic de xarxes elèctriques de baixa tensió i enllumenat exterior.
- Tècnic en supervisió, verificació i control d'equips en xarxes elèctriques de distribució en baixa tensió i enllumenat exterior.
- Capatàs d'obres en xarxes elèctriques de distribució en baixa tensió i enllumenat exterior.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 5/19

- Encarregat d'obres en xarxes elèctriques de distribució en baixa tensió i enllumenat exterior.
- Cap d'equip d'instal·ladors en xarxes elèctriques de distribució en baixa tensió i enllumenat exterior.
- Gestor del manteniment d'instal·lacions elèctriques de distribució i enllumenat exterior.

4. CONCRECIÓ DE LES CAPACITATS TERMINALS (OBJECTIUS)

Segons el Reial Decret de títol del cicle formatiu els resultats d'aprenentatge (objectius o capacitats terminals) d'aquest mòdul són els següents:

1. Seleccionar oportunitats d'ocupació, identificant les diferents possibilitats d'inserció i les alternatives d'aprenentatge al llarg de la vida.
2. Aplicar les estratègies del treball en equip, valorant la seva eficàcia i eficiència per a la consecució dels objectius de l'organització.
3. Exercir els drets i compleix les obligacions que es deriven de les relacions laborals, reconeixent-les en els diferents contractes de treball.
4. Determinar l'acció protectora del sistema de la Seguretat Social davant les diferents contingències cobertes, identificant les diferents classes de prestacions.
5. Avaluar els riscos derivats de la seva activitat, analitzant les condicions de treball i els factors de risc presents en el seu entorn laboral.
6. Participar en l'elaboració d'un pla de prevenció de riscos en una petita empresa, identificant les responsabilitats de tots els agents implicats.
7. Aplicar les mesures de prevenció i protecció, analitzant les situacions de risc en l'entorn laboral del cicle formatiu.

En la formació professional, a banda dels coneixements tecnicocientífics, hi ha una sèrie de capacitats o competències clau que s'associa més a conductes i actituds. Aquestes són transversals perquè afecten a molts sectors d'activitat, a molts llocs de treball i estan molt en sincronia amb les noves necessitats i la situació laboral actual.

Les **capacitats o competències clau** s'incorporen al currículum dels cicles formatius com a elements identificadors d'una actitud professional adequada a la demanda actual de les empreses. Són:

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 6/19

- Capacitat de resolució de problemes. És la disposició i habilitat per enfrontar-se i donar resposta a una determinada contingència mitjançant l'organització i l'aplicació d'una estratègia, que pot estar o no definida, per tal de trobar una solució efectiva.
- Planificació i organització del treball. És la disposició i habilitat per crear les condicions adequades d'utilització dels recursos humans i materials existents per tal que una tasca o un conjunt de tasques puguin realitzar-se amb el màxim d'eficàcia i eficiència.
- Sentit de la responsabilitat. És la disposició a implicar-se en la feina.
- Treball eficient en equip. És la disposició i habilitat per col·laborar de manera coordinada en la tasca realitzada conjuntament.
- Autonomia. És la capacitat per realitzar una tasca de forma independent, per tal d'executar-la sense necessitat de rebre ajut o suport.
- Habilitats socials o de relació intrapersonal (autoregulació emocional, autocrítica) i interpersonal (comunicació, empatia, assertivitat). És la disposició i habilitat per comunicar-se i relacionar-se amb el tracte adient, amb atenció, escolta activa, assertivitat i empatia.
- Iniciativa. És la disposició i habilitat per prendre decisions sobre propostes o accions. En el cas que vagin en la línia de millorar el procés, producte o servei, per canvi o modificació, s'està definint la capacitat d'innovació.

Aquestes capacitats o competències clau i actituds són un factor important en la metodologia del procés d'ensenyament-aprenentatge que ajudarà a assolir els continguts i procediments d'aquesta programació. També formaran part de l'avaluació contínua i dels criteris de qualificació.

5. PRINCIPIS METODOLÒGICS

Per a desenvolupar la metodologia és necessari tenir en compte els següents principis psicopedagògics i didàctics:

- Partir dels coneixements previs per poder **aprendre a aprendre**, la qual cosa engloba les competències de resolució de problemes, la planificació i organització del treball, la iniciativa i l'autonomia.
- **Aprenentatge en comunitat**, el qual implica viure de manera compartida l'aprenentatge. S'emmarca dins de les competències de motivació, interès, iniciativa i habilitats socials.
- Promoure l'adquisició d'**aprenentatges significatius i vivencials**.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 7/19

- Fomentar el **treball cooperatiu en equip**, amb assumpció de rols i responsabilitats. Mitjançant aquesta tècnica grupal desenvoluparan les competències associades al treball en equip, la responsabilitat/implicació, la resolució de problemes i les habilitats socials.

- Utilitzar una metodologia:

- activa tant per part de la professora com de l'alumnat.
- participativa per part de l'alumnat, fomentant el treball cooperatiu.
- motivadora per part de la professora.

- Afavorir el desenvolupament integral de l'alumnat .

- En el desenvolupament de la metodologia en Formació Professional cal tenir present la imminent incorporació de l'alumnat al món del treball.

- Coordinació amb el professorat d'altres mòduls.

El que es pretén fonamentalment és el següent:

- Que les classes siguin actives i participatives perquè així l'alumnat potenciï la seva creativitat, esperit crític i capacitat de treball en grup, utilitzant tots els recursos didàctics disponibles.
- Potenciar un ensenyament vivencial.
- Afavorir el treball cooperatiu, compartint els recursos educatius generats.
- El contacte de l'alumnat amb textos que no siguin utilitzats en classe.
- Afavorir la iniciativa, creativitat i capacitat investigadora de l'alumnat.
- Ampliar i diferenciar criteris a partir de la lectura de textos, llibres, revistes professionals, vídeos...

La metodologia s'aplicarà mitjançant,

- els següents procediments:

- Les unitats de treball s'iniciaran amb una exposició teòrica del professor, que inclourà els objectius a aconseguir i les directrius per a obtenir-los, i, a continuació, l'alumne/a o grups d'alumnes realitzaran els treballs de teoria i pràctica amb la supervisió i orientació del professor/a.
- Observació directa de la realitat a través de pràctiques, visites de caràcter professional i cultural, demostracions, trobades, conferències...

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 8/19

- les següents activitats:

1. D'introducció i de coneixements previs. Són activitats encaminades a esbrinar les idees prèvies i coneixements previs sobre el tema i a motivar. Per tant, s'aplicaran especialment al començament de cada unitat didàctica, mitjançant preguntes directes, tècniques de "brainstorming" i debats.
2. D'explicació teòrica i desenvolupament. Activitats, l'objectiu de les quals és explicar els continguts i també es demanarà de forma paral·lela aportacions personals d'alumnes i es donaran exemples durant l'explicació.
3. De consolidació. Es tracta d'activitats per assentar els continguts tractats, mitjançant la realització d'exercicis pràctics.
4. De reforç i / o recuperació. La funció d'aquestes activitats és avaluar continguts pendents d'avaluació positiva, així com repassar abans d'aquestes proves. Les realitzaran únicament els alumnes que tinguin alguna part de la matèria pendent.
5. D'avaluació. Són les proves que es realitzen per avaluar els alumnes, abasten, per tant, moltes tipus d'activitats en funció dels instruments d'avaluació que es detallen en l'apartat corresponent.
7. D'ampliació. Són activitats que serveixen per brindar als alumnes l'oportunitat d'aprendre una mica més enllà del que s'imparteix a classe. Resulten molt útils per als alumnes sense matèria pendent, ja que poden aprofitar el temps i créixer els seus coneixements mentre la resta repassen i realitzen les proves de recuperació.

Els continguts actitudinals són fonamentals a aquest mòdul, per la qual cosa se'ls donarà una especial consideració, com a competències clau. És per això que en totes les UD es realitzaran dinàmiques de grup i activitats encaminades a ajudar l'alumnat a conèixer-se a sí mateix i millorar les seves habilitats i destreses socials, com la capacitat de relació i de solució de conflictes. L'aula ens ha de servir de model i referent per aprofitar situacions reals de conflictes i cercar estratègies per resoldre'ls.

6. ORGANITZACIONS DELS CONTINGUTS EN UNITATS DIDÀCTIQUES O DE TREBALL

1a AVALUACIÓ:

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 9/19

Unitats didàctiques	Continguts	Temporització
Presentació	Presentació del mòdul + preguntes coneixement alumnes	1 hora
Unitat 1	Introducció al dret Laboral: Normes fonamentals	7 hores
Unitat 2	El contracte de treball. Modalitats de contractació	8 hores
Unitat 3	La jornada laboral i la seva retribució. Confecció de nòmines	12 hores
Unitat 4	Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball. Càlcul d'indemnitzacions i de quitança.	6 hores
TOTAL		33 + 1 hores

2a AVALUACIÓ:

Unitats didàctiques	Continguts	Temporització
Unitat 4	Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball. Càlcul d'indemnitzacions i de quitança.	6 hores
Unitat 5	Participació dels treballadors/es en l'empresa. Convenis col·lectius	5 hores
Unitat 6	El Sistema de la Seguretat Social	10 hores
Unitat 7	Prevenició de riscos laborals: conceptes bàsics i identificació i avaluació de riscos i la seva prevenició.	8 hores
Unitat 8	Planificació i prevenició de riscos en l'empresa. Organització i gestió de la prevenició. Marc legal.	7 hores
TOTAL		36 hores

3a AVALUACIÓ:

Unitats didàctiques	Continguts	Temporització
Unitat 9	Actuació en cas d'emergència. El pla d'autoprotecció. Primers auxilis.	5 hores
Unitat 10	Orientació professional	4 hores
Unitat 11	Inserció al mercat laboral. La recerca d'ocupació	6 hores
Unitat 12	Equips de treball i gestió de conflictes	6 hores
TOTAL		21 hores

7. INSTRUMENTS I CRITERIS D' AVALUACIÓ DEL MÒDUL

7.1. CRITERIS D' AVALUACIÓ

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 10/19

L'avaluació serà **contínua**, amb la qual cosa es puntuarà el treball i les tasques realitzades en el dia a dia, així com la puntualitat en el lliurament d'aquestes, els resultats de les proves escrites o orals i les capacitats o competències clau i actituds demostrades al llarg de cada avaluació.

En el cas del mòdul de FOL al no tenir una correspondència directa amb una unitat de competència, les capacitats terminals, els criteris d'avaluació i els continguts del mòdul no tenen tampoc respectivament correspondència amb realitzacions professionals, criteris de realització i domini professional. Així, els elements curriculars d'aquest mòdul, que ja hem comentat anteriorment, estan orientats a l'assoliment per part de l'alumnat dels objectius concrets del Títol professional i dels objectius generals del sistema de Formació professional, i que es relacionen amb elements del món productiu com poden ser la inserció laboral adequada, la seguretat en el treball, l'adaptació del personal treballador als canvis i la relació contractual establerta amb el treballador o treballadora.

Segons el Reial Decret de títol del cicle formatiu els criteris d'avaluació d'aquest mòdul ordenats per els seus resultats d'aprenentatge són els següents:

1. Seleccionar oportunitats d'ocupació, identificant les diferents possibilitats d'inserció i les alternatives d'aprenentatge al llarg de la vida.

Criteris d'avaluació:

- a) S'ha valorat la importància de la formació permanent com a factor clau per la ocupabilitat i l'adaptació a les exigències del procés productiu.
- b) S'han identificat els itineraris formatiu-professionals relacionats amb el perfil professional del cicle formatiu.
- c) S'han determinat les aptituds i actituds requerides per a l'activitat professional relacionada amb el perfil del cicle formatiu.
- d) S'han identificat els principals jaciments d'ocupació i d'inserció laboral pel cicle formatiu.
- i) S'han determinat les tècniques utilitzades en el procés de cerca d'ocupació.
- f) S'han previst les alternatives d'autoocupació en els sectors professionals relacionats amb el cicle formatiu.
- g) S'ha realitzat la valoració de la personalitat, aspiracions, actituds i formació pròpia per a la presa de decisions.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 11/19

2. Aplicar les estratègies del treball en equip, valorant la seva eficàcia i eficiència per a la consecució dels objectius de l'organització.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han valorat els avantatges del treball en equip en situacions de treball relacionades amb el perfil del cicle formatiu.
- b) S'han identificat els equips de treball que poden constituir-se en una situació real de treball.
- c) S'han determinat les característiques de l'equip de treball eficaç enfront dels equips ineficaços.
- d) S'ha valorat positivament la necessària existència de diversitat de rols i opinions assumits pels membres d'un equip.
- i) S'ha reconegut la possible existència de conflicte entre els membres d'un grup com un aspecte característic de les organitzacions.
- f) S'han identificat els tipus de conflictes i les seves fonts.
- g) S'han determinat procediments per a la resolució del conflicte.

3. Exercir els drets i compleix les obligacions que es deriven de les relacions laborals, reconeixent-les en els diferents contractes de treball.

Criteris d'avaluació:

- a) S'han identificat els conceptes bàsics del dret del treball.
- b) S'han distingit els principals organismes que intervenen en les relacions entre empresaris i treballadors.
- c) S'han determinat els drets i obligacions derivats de la relació laboral.
- d) S'han classificat les principals modalitats de contractació, identificant les mesures de foment de la contractació per determinats col·lectius.
- i) S'han valorat les mesures establertes per la legislació vigent per a la conciliació de la vida laboral i familiar.
- f) S'han identificat les causes i efectes de la modificació, suspensió i extinció de la relació laboral.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 12/19

g) S'ha analitzat el rebut de salaris, identificant els principals elements que ho integren.

h) S'han analitzat les diferents mesures de conflicte col·lectiu i els procediments de solució de conflictes.

i) S'han determinat les condicions de treball pactades en un conveni col·lectiu aplicable al sector relacionat amb el cicle formatiu.

j) S'han identificat les característiques definitòries dels nous entorns d'organització del treball.

4. Determinar l'acció protectora del sistema de la Seguretat Social davant les diferents contingències cobertes, identificant les diferents classes de prestacions.

Criteris d'avaluació:

a) S'ha valorat el paper de la Seguretat Social com a pilar essencial per a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans.

b) S'han enumerat les diverses contingències que cobreix el sistema de Seguretat Social.

c) S'han identificat els règims existents en el sistema de Seguretat Social.

d) S'han identificat les obligacions d'empresari i treballador dins del sistema de Seguretat Social.

i) S'han identificat, en un supòsit senzill, les bases de cotització d'un treballador i les quotes corresponents a treballador i empresari.

f) S'han classificat les prestacions del sistema de Seguretat Social, identificant els requisits.

g) S'han determinat les possibles situacions legals de desocupació.

h) S'ha realitzat el càlcul de la durada i quantia d'una prestació per desocupació de nivell contributiu bàsic.

5. Avaluar els riscos derivats de la seva activitat, analitzant les condicions de treball i els factors de risc presents en el seu entorn laboral.

Criteris d'avaluació:

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 13/19

- a) S'ha valorat la importància de la cultura preventiva en tots els àmbits i activitats de l'empresa.
- b) S'han relacionat les condicions laborals amb la salut del treballador.
- c) S'han classificat els factors de risc en l'activitat i els danys derivats dels mateixos.
- d) S'han identificat les situacions de risc més habituals en els entorns de treball del cicle formatiu.
- i) S'ha determinat l'avaluació de riscos en l'empresa.
- f) S'han determinat les condicions de treball amb significació per a la prevenció en els entorns de treball relacionats amb el perfil professional del cicle formatiu.
- g) S'han classificat i descrit els tipus de danys professionals, amb especial referència a accidents de treball i malalties professionals, relacionats amb el perfil professional del cicle formatiu.

6. Participar en l'elaboració d'un pla de prevenció de riscos en una petita empresa, identificant les responsabilitats de tots els agents implicats.

Críteris d'avaluació:

- a) S'han determinat els principals drets i deures en matèria de prevenció de riscos laborals.
- b) S'han classificat les diferents formes de gestió de la prevenció en l'empresa, en funció dels diferents criteris establerts en la normativa sobre prevenció de riscos laborals.
- c) S'han determinat les formes de representació dels treballadors en l'empresa en matèria de prevenció de riscos.
- d) S'han identificat els organismes públics relacionats amb la prevenció de riscos laborals.
- i) S'ha valorat la importància de l'existència d'un pla preventiu en l'empresa que inclogui la seqüenciació d'actuacions que s'han de realitzar en cas d'emergència.
- f) S'ha definit el contingut del pla de prevenció en un centre de treball relacionat amb el sector professional del cicle formatiu.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 14/19

g) S'ha projectat un pla d'emergència i evacuació d'una empresa del sector.

7. Aplicar les mesures de prevenció i protecció, analitzant les situacions de risc en l'entorn laboral del cicle formatiu.

Críteris d'avaluació:

- a) S'han definit les tècniques de prevenció i de protecció individual i col•lectiva que han d'aplicar-se per evitar els danys a l'origen i minimitzar les seves conseqüències en cas que siguin inevitables.
- b) S'ha analitzat el significat i abast dels diferents tipus de senyalització de seguretat.
- c) S'han analitzat els protocols d'actuació en cas d'emergència.
- d) S'han identificat les tècniques de classificació de ferits en cas d'emergència on existeixin víctimes de diversa gravetat.
- i) S'han identificat les tècniques bàsiques de primers auxilis que han de ser aplicades en el lloc de l'accident davant diferents tipus de danys i la composició i ús de la farmaciola.
- f) S'han determinat els requisits i condicions per a la vigilància de la salut del treballador i la seva importància com a mesura de prevenció.

7.2. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Per superar el mòdul, l'alumnat haurà de realitzar:

- **Proves escrites o orals** sobre els continguts teòrics i pràctics de la programació.
- **Treballs**, individuals o en grup.

Per a la valoració dels treballs es tindran en compte aquests punts:

1. La presentació:

- Organització adequada del treball.
- Correcció en l'expressió i la redacció, ortografia i correcció lingüística.

Si el treball conté faltes d'ortografia i/o sintaxis, l'alumne haurà de corregir les faltes i tornar a presentar el treball correctament escrit.

2. El treball realitzat: S'avaluarà segons els següents aspectes:

- Dificultat tècnica i autonomia demostrada en el desenvolupament de la tasca.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 15/19

- Lliurament de les feines en la data establerta.
- Qualitat dels treballs o informes, claredat de les exposicions orals, interès i participació en les activitats, la integració dels alumnes en el grup i el diàleg amb els altres grups.

Notes parcials:

Es faran proves parcials a cada avaluació, cal obtenir una nota **mínima de 4** a cada parcial per poder calcular la mitjana. Per superar l'avaluació, **la nota mitjana dels parcials** ha de ser, com a mínim, **de 5**.

Notes de les avaluacions Trimestrals:

La qualificació tindrà una nota numèrica entre 0 i 10. La nota de cada trimestre s'obtindrà de la mitjana ponderada de

Proves escrites o orals i treballs 80%
 Actitud (participació, assistència a classe) 20%

Tant la part de proves escrites o orals i treballs com la d'actitud, han d'estar aprovades per poder calcular la nota.

Sí en el càlcul de les proves escrites descrites anteriorment l'alumne no obté una nota de l'avaluació trimestral igual o superior a 5 punts, suspèn l'avaluació trimestral sense dret a augmentar-li la nota.

Nota de l'avaluació final ordinària del mòdul:

Per superar el mòdul s'ha d'obtenir, al menys, una mitjana de 5, i tenir aprovades tant les proves escrites com l'actitud.

Respecte als alumnes **que han assistit de forma regular a classe** (no han arribat al 25% de faltes justificades i no justificades), **que han aprovat totes les avaluacions**, la nota final s'obtindrà amb la mitjana d'aquestes. Els que hagin suspès alguna avaluació hauran de recuperar-les durant el curs.

Els **alumnes que tinguin un 25% o més de faltes** (incloent justificades i no justificades) per superar el mòdul hauran de **superar una prova final de tots els continguts del curs**. L'equip docent, com a excepció, podrà valorar la possibilitat de calcular la nota final com la resta d'alumnes que no han arribat al 25% de faltes justificades i no justificades.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 16/19

Recuperacions en convocatòria ordinària de juny

- Si un alumne no aprova una avaluació trimestral, haurà de realitzar una prova de recuperació per cada una de les parts temàtiques de les proves escrites d'aquella avaluació trimestral puntuades per sota de 5 punts.
- Aquestes proves de recuperació es realitzaran només al mes de juny dins la convocatòria ordinària del cicle formatiu.
- Cada prova de recuperació serà valorada de 0 a 10. Per superar-la s'haurà d'obtenir un mínim de 5 . L'alumnat haurà d'aprovar totes les proves de recuperació amb un mínim de 5 per poder superar el mòdul. En cas de no arribar al 5 en alguna prova de recuperació, suspèn la convocatòria ordinària del mòdul. En aquest cas, no tots els alumnes tenen dret a convocatòria extraordinària de recuperació per setembre.
- En cas de superar totes les proves de recuperació, la nota ordinària del curs en aquest cas seguirà el mateix mètode que el descrit abans.

Cal tenir en compte que les actituds, capacitats i competències clau s'hauran d'anar assolint al llarg del curs, sense possibilitat de recuperació, donat que són un contingut actitudinal i de comportament del qual no és viable la realització de cap activitat de recuperació si no s'han aconseguit assolir durant el curs. Per tant, per poder presentar-se a les proves de recuperació finals s'han de tenir superades.

Recuperacions en convocatòria extraordinària de setembre

Tots l'alumnat que no superi el mòdul en la convocatòria ordinària de juny i promocioni a segon curs del cicle formatiu, queda automàticament convocat a examinar-se en la convocatòria extraordinària de setembre. Aquesta recuperació consistirà en un examen únic de tota la matèria del curs.

8. ESTRATÈGIES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I PELS ALUMNES AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS

D'acord al Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics, en l'àmbit de la formació professional s'han d'utilitzar metodologies inclusives i adaptades a les característi-

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 17/19

ques dels NESE. A aquest efecte els centres han de disposar de mesures i instruments de suport i de reforç per assessorar i orientar a l'alumnat.

Segons aquest Decret, als cicles formatius, cada família professional ha de dedicar un temps setmanal de l'horari lectiu d'un professor o professora a tasques de suport a alumnes que en necessitin per reforçar l'assoliment de les capacitats terminals, dels continguts, de la terminologia específica i d'altres aspectes d'aquests ensenyaments.

També s'ha d'organitzar un itinerari formatiu per a l'alumnat amb necessitats educatives especials que prevegi el temps necessari per assolir els objectius dels ensenyaments que cursin i les possibles ajudes necessàries. Aquestes ajudes han de fer referència al suport d'especialistes en el procés d'ensenyament-aprenentatge i en el procés d'inserció sociolaboral quan sigui el cas.

Per últim, s'han d'aplicar les mesures ordinàries de suport, de manera que els centres docents han de dur a terme adaptacions curriculars individuals (ACI) quan sigui necessari, a fi de facilitar l'accessibilitat al currículum i atendre les necessitats de tot l'alumnat. Es consideren mesures ordinàries les següents:

- a) Les adaptacions curriculars no significatives, que són les modificacions dels elements del currículum que no afecten el grau de consecució dels objectius generals ni de les competències bàsiques.
- b) Les adaptacions d'accés al currículum, que són les modificacions que faciliten i possibiliten el desenvolupament curricular i que es refereixen als elements organitzatius, als recursos de tot tipus i a l'optimització d'aquests.

Cal destacar que als cicles formatius, el desenvolupament de l'ACI no suposarà, en cap cas, la desaparició d'Objectius d'Aprenentatge relacionats amb la competència professional bàsica característica del seu títol. Encara que per a l'alumnat NEE es podrà establir una oferta parcial de mòduls formatius que siguin apropiats a les seves característiques personals de diversitat funcional, amb l'objecte de poder acreditar determinades capacitats professionals.

9. RECURSOS NECESSARIS PEL DESENVOLUPAMENT DEL MÒDUL.

Es considera imprescindible per a un adequat desenvolupament de les activitats d'ensenyament i aprenentatge, i per tant, per l'adquisició de les capacitats terminals de mòdul per part de l'alumnat, comptar amb materials següents:

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS		Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE		MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul		REV 0.0	Pàg. 18/19

- Llibre de text: manual de FOL «Formación y Orientación Laboral» de l'editorial Tulibrodefp.
- Text Refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors i legislació laboral actualitzada.
- Conveni col·lectiu del sector corresponent.

Altres recursos que s'empraran són:

- Moodle
- Articles de premsa
- Documentals
- Pel·lícules relacionades amb temes desenvolupats a les unitats didàctiques.
- Qüestionaris i dossiers de treball sobre les pel·lícules vistes a classe.
- En la realització de treballs, tant individuals com grupals, i per al desenvolupament d'algunes sessions, en concret s'utilitzarà l'aula d'informàtica (xarxipèlag) per a la realització d'exercicis pràctics sobre algunes tècniques relacionades amb la comunicació escrita: elaboració de currículums i cartes de presentació.
- Altres recursos que es considerin necessaris com poden ser pissarra electrònica, projector, vídeo, ordinador, etc.

- Recursos a INTERNET:

<http://www.mec.es>
<http://www.cult.gva.es>
<http://www.meh.es>
<http://www.ine.es>
<http://www.boe.es>
<http://www.mtas.es>
<http://www.seg-social.es>
<http://www.inem.es>
<http://www.ces.es>
<http://www.ccoo.es>
<http://www.ugt.es>
<http://www.aeat.es>
<http://www.ipyme.org>
<http://www.oficinaempleo.com>
<http://www.bolsatrabajo.com>
<http://www.adecco.es>
<http://www.infoempleo.es>
<http://www.trabajos.com>

10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS EN L'ÀMBIT DEL MÒDUL

- Xerrades i conferències de persones expertes relacionades amb el seu sector professional.
- Tallers de Salut Jove i/o Amb bona lletra.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data: 17/09/2019	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020204	
	PR0202 Programació Programació didàctica mòdul	REV 0.0	Pàg. 19/19